

NAUJIENLAIŠKIS

TARPTAUTINĖS SANKCIJOS

TURINYS:

EUROPOS SĄJUNGA - 2

LIETUVA - 8

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTIJOS - 11

JUNGTINĖ KARALYSTĖ - 15

Moldovos Respublika: pratęstas ES ribojamųjų priemonių taikymas

2025 m. balandžio 28 d. Taryba nusprendė iki **2026 m. balandžio 29 d.** pratęsti ES ribojamųjų priemonių taikymą asmenims ir subjektams, atsakingiems už veiksmus, kuriais siekiama destabilizuoti Moldovos Respublikos suverenitetą ir nepriklausomybę, jiems kenkti arba į juos kėsintis.

Šios ribojamosios priemonės dabar taikomos iš viso **16 asmenų ir 2 subjektams**.

ES ribojamosios priemonės **Moldovos Respublikos** prašymu pirmą kartą buvo nustatytos 2023 m. balandžio mėn. asmenims, atsakingiems už veiksmų, kuriais kenkiama šalies suverenitetui ir nepriklausomybei, taip pat **demokratijai, teisinei valstybei, stabilumui ar saugumui** šalyje arba į juos kėsinamasi, rėmimą arba įgyvendinimą.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Moldovos Respublika: ES ribojamųjų priemonių taikymas pratęstas iki 2026 m. balandžio 29 d.](#)

Atsižvelgiant į padėtį Mianmare pratęstas ES ribojamųjų priemonių galiojimas

2025 m. balandžio 25 d. Taryba pratęsė ES ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Mianmare galiojimą dar vieniems metams – iki **2026 m. balandžio 30 d.** Šis sprendimas priimtas remiantis metinės ribojamųjų priemonių peržiūros rezultatais ir atsižvelgiant į besitęsiančią sudėtingą padėtį Mianmare, apimančią veiksmus, kuriais kenkiama demokratijai, taip pat šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus.

Ribojamosios priemonės šiuo metu taikomos iš viso **106 asmenims ir 22 subjektui**.

ES yra **pasirengusi nustatyti papildomas ribojamąsias priemones** tiems, kurie yra atsakingi už šalyje besitęsiantį smurtą ir šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus, ir toliau užtikrins, kad šios priemonės išliktų tikslinės ir nekenktų platesnei Mianmaro visuomenei.

ES tebėra pasiryžusi remti Mianmaro gyventojus, kovojančius dėl demokratijos, žmogaus teisių, atskaitomybės užtikrinimo ir taikios ateities.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Mianmaras: ES ribojamųjų priemonių galiojimas pratęstas iki 2026 m. balandžio 30 d.](#)

Nustatytos papildomos ES sankcijos už šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus Irane

2025 m. balandžio 14 d. Taryba nusprendė nustatyti ribojamąsias priemones dar **septyniems asmenims ir dviem subjektams**, atsakingiems už šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus, be kita ko, už naudojimąsi teisminėmis institucijomis kaip savavališko sulaikymo priemone.

Europos Sąjungai ir toliau didelį susirūpinimą kelia Irano taikoma pasibaisėtina praktika, kai **vieną ir dvigubą pilietybę turintys ES piliečiai savavališkai sulaikomi** remiantis melagingais motyvais ir siekiant politinės naudos.

Iranė vis labiau varžomos nuomonės ir saviraiškos laisvė, religijos ar tikėjimo laisvė, taip pat susirinkimų laisvė, o **prieš žmogaus teisių gynėjus, žurnalistus ir politinius disidentus** imamasi grėsmingų priemonių.

Atsižvelgdama į tai, ES nustatė sankcijas **Širazo centriniam kalėjimui** Farso provincijoje ir **Širazo revoliucinio teismo** pirmajam poskyriui. Be to, ES nustatė ribojamąsias priemones **teisminių institucijų** nariams.

Ribojamosios priemonės dabar taikomos iš viso **232 asmenims ir 44 subjektams**.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Iranas: dar septyniems asmenims ir dviem subjektams taikomos ES sankcijos už šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus](#)

Nustatytos naujos sankcijos Baltarusijai

2025 m. kovo 27 d. Taryba nusprendė nustatyti ribojamąsias priemones dar **25 asmenims ir 7 subjektams**, atsakingiems už tai, kad Baltarusijoje kenkiama demokratijai ir pažeidžiamas teisinės valstybės principas, taip pat prisidedantiems prie nuolat vykdomų vidaus represijų, žmogaus teisių pažeidimų ir karinio bendradarbiavimo su Rusija remiant karą prieš Ukrainą.

ES į sąrašą įtraukė **Centrinę rinkimų komisiją (CRK)**, jos pirmininko pavaduotoją ir sekretorių, taip pat jos narius. Į sankcijų sąrašą taip pat įtraukti **devyni teisėjai**, paskelbę politiškai motyvuotus nuosprendžius, be kita ko, piliečiams, protestavusiems prieš A.Lukašenkos režimą arba išreiškusiems nepritarimą šiam režimui. Be to, ES nustatė ribojamąsias priemones svarbiems prezidento **Turto valdymo direktorato** – tiesiogiai A. Lukašenkai pavaldaus Baltarusijos vyriausybės organo – nariams, generuojantiems pajamas režimui ir iš šio režimo gaunantiems pelno.

ES taip pat įtraukė į sąrašus kitas **bendroves ir verslininkus**, remiančius A. Lukašenkos režimą ir gaunančius iš šio režimo naudos, pvz., „Ridotto LLC“ (šios bendrovės specializacija – internetiniai lošimai) ir jos didžiausią akcininką Dzmitry Shvedką; „Belorusskiye Loterei“, vykdančią loterijos verslą Baltarusijoje, ir jos direktorių Mikalai Dzenisenką. Taip pat sankcionuotos **dvi bendrovės**, veikiančios **Baltarusijos kariniame pramoniniame komplekse**, ir jų aukščiausi vadovai: „OJSC Planar“ ir jos generalinis direktorius Sergey Avakovas ir „Precise Electro-Mechanics Plant“ ir jos direktorius Yuri Tchorny, taip pat „JSC Integral“.

Galiausiai ribojamosios priemonės buvo nustatytos **žemės ūkio bendrovei** „Tsybulka-Bel LLC“, kuri su Baltarusijos valdžios institucijomis koordinavo kalinių siuntimą dirbti priverstinių darbų, tiesiogiai pažeisdama žmogaus teises.

ES ribojamosios priemonės dabar taikomos iš viso **310 asmenų ir 46 subjektams** Baltarusijoje.

ES palaiko Baltarusijos žmones ir tvirtai remia Baltarusijos žmonių siekį sukurti laisvą, demokratinę, suverenią ir nepriklausomą Baltarusiją, kuri būtų taikios Europos dalis.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Baltarusija: ES į sankcijų sąrašą įtraukė dar 25 asmenis ir 7 subjektus dėl vadinamųjų prezidento rinkimų ir dėl paramos A. Lukašenkos represiniam režimui](#)

Taryba peržiūrėjo ES sistemą, kuria stiprinama tarptautinės prekybos ginklais kontrolė ir atskaitomybė

2025 m. balandžio 14 d. Taryba užbaigė ES ginklų eksporto kontrolės sistemos peržiūrą – priėmė sprendimą, kuriuo keičiama Tarybos bendroji pozicija, nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę, ir patvirtino išvadas šiuo klausimu.

Tarybos išvadose dėl ginklų eksporto kontrolės dar kartą patvirtinamas ES įsipareigojimas užtikrinti **atsakingą ir skaidrią prekybą ginklais, užkirsti kelią ginklų nukreipimui** teroristams, nusikaltėliams ir kitiems leidimo neturintiems naudotojams ir **plėtoti** valstybių narių nacionalinės ginklų eksporto politikos **konvergenciją** vadovaujantis bendra užsienio ir saugumo politika.

Išvadose taip pat nustatoma darbotvarkė, pagal kurią Taryboje bus vykdomas darbas, susijęs su elementais, kuriais remiama atsakinga prekyba karinėmis technologijomis ir įranga, pavyzdžiui, su **įrangos atsekimu, galutinių naudotojų tikrinimu ir stebėseną**, ES bendrai sukurtos **įrangos eksporto palengvinimu, nematerialiųjų technologijų perdavimo kontrole** ir parama **bendrų pajėgumų stiprinimui**.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Ginklų eksporto kontrolė. Taryba peržiūrėjo ES sistemą, kuria stiprinama tarptautinės prekybos ginklais kontrolė ir atskaitomybė](#)

Paskelbta rekomendacija, kuria siekiama pagerinti nacionalinių dvejopo naudojimo prekių kontrolės sąrašų koordinavimą

2025 m. balandžio 16 d. ES paskelbė rekomendaciją, kuria siekiama pagerinti nacionalinių dvejopo naudojimo prekių kontrolės sąrašų koordinavimą.

Rekomendacijoje, parengtoje glaudžiai bendradarbiaujant Europos Komisijai ir Tarybai, pateikiama sistema, kuri padės valstybėms narėms suderinti savo nacionalinius kontrolės sąrašus su ES ir daugiašaliais standartais. Ši rekomendacija buvo vienas iš pagrindinių Komisijos 2024 m. sausio mėn. baltosios knygos dėl eksporto kontrolės pasiūlymų.

Šioje rekomendacijoje numatytas **savanoriškas koordinavimo mechanizmas**, kuris padės valstybėms narėms dalytis savo nacionalinių kontrolės sąrašų projektais su Komisija ir kolegomis, taip palengvinant grįžtamąjį ryšį prieš oficialų tokio sąrašo priėmimą. Šis glaudesnis nacionalinių kontrolės sąrašų koordinavimas yra atsakas į sparčiai besikeičiančią pasaulinę aplinką ir užtikrina **vieningą požiūrį į eksporto kontrolę** visoje ES. Šia iniciatyva prisidedama prie to, kad ES laikytųsi nuoseklios pozicijos eksporto kontrolės klausimais.

Daugiau informacijos (anglų k.): [EU bolsters economic security with Recommendation on export controls - European Commission](#)

EK DUK atnaujinimai

2025 m. balandžio 28 d. Europos Komisija (EK) atnaujino DUK:

- **dėl paslaugų teikimo**

Atnaujintame DUK EK dar kartą pažymi, kad ES įsteigtiems subjektams, įskaitant tuos, kurie yra Rusijoje įsteigtų bendrovių patronuojamosios įmonės, taikomos ES sankcijos.

Todėl jiems draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai teikti paslaugas ar programinę įrangą (kurioms taikomos ES sankcijos) Rusijos vyriausybei ar Rusijoje įsisteigusiems asmenims.

Vadovaujantis Tarybos reglamento (ES) Nr. 833/2014 5n straipsniu, ES asmenims, įskaitant ES valstybių narių piliečius ar Sąjungoje esančius asmenis, draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai teikti bet kokias sankcionuotas paslaugas ar programinę įrangą Rusijos vyriausybei ar Rusijoje įsisteigusiems asmenims. Taigi **ES asmenims, kaip darbuotojams, draudžiama teikti paslaugas, kurioms taikomos ES sankcijos, Rusijoje įsisteigusioms bendrovėms.**

EK patvirtina, kad **notarų paslaugoms yra taikomas Tarybos reglamento 833/2014 (ES) 5n straipsnio 2 dalyje nustatytas draudimas**, jei jos teikiamos Rusijoje įsisteigusiam subjektui arba Rusijos vyriausybei ir nepatenka į 5n straipsnyje nustatytą taikytinų išimčių apimtį. Pažymėtina, kad pats paslaugų teikėjo statusas nėra svarbus, draudžiamas tik tam tikrų paslaugų teikimas. Tai, kad tam tikros paslaugos teikimas yra privalomas ar net pripažįstamas teisės aktais, nereiškia, kad šios paslaugos teikimui automatiškai netaikomas Tarybos reglamento (ES) Nr. 833/2014 5n straipsnio 2 dalyje nustatytas draudimas. Draudimas taikomas, pavyzdžiui, sutarčių ir kitų pareiškimų, skirtų teisiniams sandoriams vykdyti, autentiškumo patvirtinimui, taip pat parašų patvirtinimui ir faktinių aplinkybių konstatavimui (šiai veiklai būtų taikoma sąvoka „teisinių dokumentų rengimas, įforminimas ir tikrinimas“; žr. Tarybos reglamento 1904/2022 19 konstatuojamąją dalį).

Tačiau **tam tikrais atvejais, atsižvelgiant į nacionalinę notariato sistemą, teisinių dokumentų notarinis patvirtinimas gali būti nelaikomas „teisinėmis konsultacinėmis paslaugomis“**. Visų pirma, kai notaras, veikdamas visiškai nepriklausomai ir nešališkai bei turėdamas teisinę pareigą, patvirtina Rusijoje įsteigtam juridiniam asmeniui priklausančio nekilnojamojo turto pirkimo-pardavimo sutartį, be šio patvirtinimo neteikdamas jokių teisinių konsultacijų, kuriomis siekiama skatinti konkrečius šalių interesus, atitinkama nacionalinė kompetentinga institucija gali daryti išvadą, kad tai nepatenka į „teisinių konsultacijų paslaugų“ taikymo sritį. Notaras gali būti laikomas turinčiu teisinę prievolę, jei pagal taikytiną valstybių narių notariato sistemą nekilnojamojo turto pirkimo-pardavimo sutarties notarinis patvirtinimas yra esminė turto perleidimo sąlyga.

EK primena, kad ūkio subjektų teikiamos **audito paslaugos**, susijusios su informacija, kuri reikalinga grupės, kurią kontroliuoja juridinis asmuo, subjektas ar įstaiga, įregistruota ar įsteigta pagal valstybės narės teisę, konsoliduotos finansinės atskaitomybės tikslais (pvz., siekiant laikytis tarptautinių audito standartų ir reikalavimų), iš esmės **nėra draudžiamos** pagal Tarybos reglamento (ES) Nr. 833/2014 5n straipsnio 1 dalį, **jei paslaugos teikiamos ES patronuojančiajai bendrovei ir jos naudai**.

2025 m. kovo 24 d. Europos Komisija (EK) atnaujino DUK:

- **dėl SGD perkrovimo**

EK nurodo, kad Rusijos SGD turėtų būti iškraunamos tik importo tikslais tiesiogiai iškrovimo šalyje arba perkraunamos į kitas ES valstybes nares, į kurias SGD bus importuojamos, gavus leidimą, kaip nustatyta Tarybos reglamento (ES) Nr. 833/2014 3r straipsnio 3 dalyje.

Pažymėtina, kad gali būti teikiamas prašymas siekiant gauti Rusijos kilmės SGD perkrovimo paslaugas, kai SGD gabenamos į kitą valstybę narę. Būtent nacionalinė kompetentinga institucija (NKI) gali nuspręsti, kuris ES operatorius turėtų prašyti leidimo. Toks veiklos vykdytojas gali būti SGD terminalo, kuriame vyksta perkrovimas, operatorius, SGD krovinio savininkas arba siuntėjas.

Vadovaujantis Tarybos reglamento (ES) Nr. 833/2014 3r straipsnio 3 dalimi, valstybės narės kompetentingai institucijai **leidžiama išduoti leidimą**, jei **Rusijos SGD perkrovimas yra būtinas gabenimui į kitą valstybę narę**, o ta valstybė narė patvirtino, kad perkrovimas naudojamas energijos tiekimui toje valstybėje narėje užtikrinti. Tai reiškia, kad valstybė narė, kurioje vyksta perkrovimas ir kuri išduoda leidimą („perkrovimo valstybė narė“), gauna pakankamą patikinimą, kad perkrovimas skirtas vežti į valstybę narę importo tikslais („importuojanti valstybė narė“).

Perkrovimo valstybės narės kompetentinga institucija neturi vertinti, ar krovinys naudojamas importuojančios valstybės narės energijos tiekimui užtikrinti. Perkraunanti SGD valstybė narė turėtų pasiteirauti importuojančios valstybės narės ir gauti iš jos tokį patvirtinimą. Gavus patvirtinimą, leidimo perkrauti krovinį išdavimas neturėtų būti nepagrįstai stabdomas, laikantis lojalios valstybių narių bendradarbiavimo principo, kad nebūtų vilkinamas dujų tiekimas importuojančiai valstybei narei.

Pažymėtina, kad Tarybos reglamento (ES) Nr. 833/2014 3r straipsniu draudžiama tik perkrauti rusiškas SGD krovos operacijoms, kaip apibrėžta 1zf straipsnyje. Tai neapima perkrovimo į sunkvežimius. Tačiau **ES veiklos vykdytojas neturėtų užsiimti tokia veikla siekdamas apeiti Tarybos reglamento (ES) Nr. 833/2014 3r straipsnio 1 dalyje nustatytą draudimą**.

2025 m. kovo 20 d. Europos Komisija (EK) atnaujino DUK:

- **dėl infrastruktūros sandorių draudimo**

Vadovaujantis Tarybos reglamento (ES) Nr. 833/2014 5ae straipsniu, **draudžiama sudaryti sandorius su infrastruktūra Rusijoje**, t.y. ES veiklos vykdytojams draudžiama sudaryti sandorius su Rusijos uostais, šliuzais ir oro uostais, išvardytais atitinkamose Tarybos reglamento (ES) Nr. 833/2014 XLVII priedo A ir B dalyse. Šiuos uostus ir oro uostus Rusija naudoja, pavyzdžiui, bepiločiams orlaiviams (UAV) perkelti arba apeiti naftos kainų viršutinę ribą, naudodama laivus, kurie praktikuoja nesaugios laivybos praktiką.

Šis sandorių draudimas taikomas sandoriams, susijusiems su uosto ar oro uosto infrastruktūra, neatsižvelgiant į tai, kam teisiškai priklauso visa infrastruktūra ar atskiros uostą ar oro uostą sudarančios dalys. **Draudžiami sandoriai, kurie paprastai patenka į tos konkrečios infrastruktūros arba su ta infrastruktūra vykdomos veiklos sritį**, pvz., krantinės mokesčių mokėjimas, tiekimo paslaugų teikimas, paslaugų teikimas, kad infrastruktūra toliau veiktų, ir pan.

Pažymėtina, kad **Tarybos reglamento (ES) Nr. 833/2014 5ae straipsnyje numatytas platus sandorių draudimas**. Iš esmės ES ūkio subjektai negali dalyvauti sandoriuose, jei tai susiję su produktais, kuriems 5ae straipsnio 3 dalyje aiškiai nenumatyta išimtis. Tai taip pat taikoma prekėms, kurioms netaikomas importo draudimas.

Draudimas sudaryti sandorius su XLVII priedo A dalyje išvardytais uostais ir šliuzais taikomas visiems su valstybės narės vėliava plaukiojantiems laivams, neatsižvelgiant į įgulos pilietybę ir faktinę nuosavybę. Pagal tarptautinę teisę vėliavos valstybė privalo veiksmingai vykdyti savo jurisdikciją ir kontroliuoti su jos vėliava plaukiojančius laivus. Tai apima galiojančių tarptautinių ir nacionalinių teisės aktų laikymosi užtikrinimą, todėl vėliavos valstybė turi prisiimti atsakomybę už tai, kad jos laivai nedalyvautų draudžiamuose sandoriuose.

EK atkreipia dėmesį, kad **paslaugų teikimas laivui, įplaukusiam į XLVII priede išvardytą uostą, nėra draudžiamas** pagal Tarybos reglamento (ES) Nr. 833/2014 5ae straipsnį, nes paslaugų teikimas tokiam laivui nėra nei tiesioginis, nei netiesioginis sandoris su į sąrašą įtrauktu uostu.

Paskelbtas įspėjimas dėl aukštos sankcijų apėjimo rizikos

2025 m. kovo 14 d. EK paskelbė **įspėjimą** dėl aukštos sankcijų apėjimo rizikos, susijusios su faneros importu. Pažymėtina, kad fanera, ypač beržo, yra vienas iš pagrindinių Rusijos ir Baltarusijos pajamų šaltinių.

ES sankcijos draudžia tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti, importuoti ar perduoti fanerą ir kitus medienos produktus, kurių kilmės šalis yra Rusija ar Baltarusija arba kurie iš jų eksportuojami. Taip pat draudžiama teikti susijusias paslaugas, įskaitant tarpininkavimą, logistinę paramą ir sandėliavimą. Be to, keliems oligarchams, susijusiems su medienos pramone Rusijoje ir Baltarusijoje, taikomos individualios ES sankcijos, įskaitant draudimą tiesiogiai ar netiesiogiai suteikti jiems lėšų ar ekonominių išteklių.

Norėdami perduoti savo fanerą ES, Rusijos ir Baltarusijos gamintojai naudojami trečiųjų šalių bendrovėmis, kurios perpakuoja ir perženklina jų gaminius. Šios bendrovės stengiasi nuslėpti tikrąją produktų kilmę, pateikdamos suklastotus arba klaidinančius dokumentus, įskaitant sąskaitas faktūras, kilmės sertifikatus, derliaus nuėmimo vietas įrodymus ir nepriklausomų trečiųjų šalių sertifikatus.

EK pažymi, kad **ES veiklos vykdytojai** (fiziniai ir (arba) juridiniai asmenys) yra teisiškai **atsakingi nepriklausomai nuo to, ar jie pažeidė sankcijas tyčia, ar dėl aplaidumo**. Jie **negali išvengti atsakomybės, jei neatlieka deramo patikrinimo**. Be žalos reputacijai, sankcijas pažeidusiems ES veiklos vykdytojams gresia administracinė ir baudžiamoji atsakomybė. ES taip pat gali taikyti sankcijas įmonėms veikiančioms neteisėtoje tiekimo grandinėje.

ESTT paskelbė prejudicinį sprendimą byloje dėl draudimo eksportuoti banknotus

2025 m. balandžio 30 d. ES Teisingumo Teismas priėmė prejudicinį sprendimą **byloje C-246/24**, kurioje nustatyta, kad per muitinį patikrinimą Frankfurto pagrindiniame oro uoste į Rusiją ketinusi vykti lėktuvo keleivė turėjo beveik 15000 eurų banknotų. Šie pinigai buvo skirti ne tik šios keleivės kelionės išlaidoms padengti, bet ir medicininiam gydymui, kurį ji norėjo gauti Rusijoje, finansuoti. Vokietijos muitinė šiuos pinigus konfiskavo, išskyrus maždaug 1000 eurų sumą, kurią jai leido pasilikti kelionės išlaidoms padengti.

Ribojamosios priemonės, kurias Europos Sąjunga priėmė reaguodama į Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, draudžia į Rusiją eksportuoti banknotus, denominuotus eurais arba bet kuria kita oficialia valstybės narės valiuta. Šiuo draudimu siekiama neleisti Rusijos ekonominei sistemai naudotis grynaisiais pinigais, denominuotais tokia valiuta, siekiant dar labiau padidinti Rusijos veiksmų prieš Ukrainą kainą. Tačiau šis draudimas netaikomas banknotams, reikalingiems asmeninėms keliautojų ar kartu su jais keliaujančių artimiausių šeimos narių reikmėms.

Baudžiamąją bylą prieš keleivę nagrinėjantis Vokietijos teismas paprašė Teisingumo Teismo išaiškinti, ar ši išimtis taikoma ir medicininėms išlaidoms.

Teisingumo teismas pateikė atsakymą, jog **į Rusiją keliaujančio asmens vykdomas eurų banknotų eksportas, siekiant finansuoti šioje šalyje norimas gauti medicininės paslaugas, nėra asmeniniam naudojimui reikalingas banknotų eksportas**.

Nauja ES sankcijų pagalbos tarnyba padės užtikrinti sankcijų reikalavimų laikymąsi

2025 m. kovo 24 d. Europos Komisija įsteigė naują **vieno langelio principu** veikiančią sistemą, teikiančią gyvybiškai svarbią pagalbą Europos mažoms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ), kurios stengiasi orientuotis sudėtingame sankcijų laikymosi kontekste.

ES sankcijų pagalbos tarnyba teiks platų paslaugų spektrą, skirtą padėti MVĮ laikytis ES sankcijų visame pasaulyje, taip sumažinant nesilaikymo riziką ir susijusias išlaidas. ES visame pasaulyje taiko **daugiau nei 40 sankcijų režimų**. Pagalbos tarnyba teiks **individualią pagalbą ES MVĮ**, atliekančioms išsamų sankcijų patikrinimą – tai **įmonėms nieko nekainuos**. Pagalbos tarnyba valdys specialią svetainę, kurioje bus pateikta su sankcijomis susijusi informacija, konkrečioms šalims skirtos gairės, renginiai, patarimai, išmoktos pamokos ir kita.

Pagalbos tarnyba apims visas JT ir ES ribojamąsias priemones, teikdama MVĮ reikiamą informaciją, kad jos galėtų užtikrintai valdyti sankcijų laikymosi iššūkius. Pagalbos tarnyba bendradarbiaus su partneriais, įskaitant valdžios institucijas, finansų įstaigas ir tarptautines sankcijų bei atitikties organizacijas. Per šias partnerystes pagalbos tarnyba dalyvaus bendroje informavimo ir sąmoningumo didinimo veikloje, rengs ir dalyvaus renginiuose bei ves mokymus.

Daugiau informacijos (anglų k.): [EU Sanctions Helpdesk - European Union](#)

LIETUVA

MKT pareigūnai vykdė kratas tarptautinių sankcijų pažeidimais įtariamoje Vilniaus įmonėje: sulaikyta daug įtariamų sankcionuojamų prekių

2025 m. balandžio 24 d. buvo paskelbta, kad 2024 m. balandžio 10 d. Muitinės kriminalinės tarnybos (MKT) pareigūnai, kartu su kolegomis iš OLAF (Europos kovos su sukčiavimu tarnyba) **atliko kratas** vienoje Vilniaus transporto, logistikos ir ekspedijavimo paslaugas teikiančioje įmonėje, jos vadovų ir darbuotojų namuose.

Bendrovė įtariama **sistemingu tarptautinių sankcijų pažeidimu**, tiekiant Rusijai ir Baltarusijai sankcionuojamas prekes.

Kratų metu sulaikytos didelės pinigų sumos, ginklai ir didelis kiekis galimai sankcionuojamų prekių, kurioms sutalpinti ir išvežti prireikė dviejų vilkikų. Manoma, kad šios prekės per Vidurinės Azijos valstybes turėjo patekti į Rusiją. MKT buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl tarptautinių sankcijų pažeidimo (pagal Baudžiamojo kodekso 123-1 str. 1 d.). Tyrimą organizuoja ir kontroliuoja Vilniaus apygardos prokuratūros prokuroras.

Pradėtame ikiteisminiame tyrime galimai **sankcionuojamų prekių vertė siekia apie 1,5 mln. eurų**. Šiuo metu pareigūnai atlieka dokumentų analizę bei prekių vertinimą, tad tyrime gali paaiškėti ir naujos aplinkybės.

Daugiau informacijos (lietuvių k.):

- [Aktualija](#);
- [Tarptautinių sankcijų pažeidimais įtariamoje įmonėje atliktos kratos | Lietuvos Respublikos prokuratūra](#)

2025 m. balandžio 9-10 d. Krokuvoje (Lenkija) Muitinės departamento prie LR finansų ministerijos generalinis direktorius Darius Žvironas dalyvavo Europos Sąjungos **muitynių vadovų seminare** „Muitinės administracija – tarnyba, užtikrinanti saugą ir saugumą besikeičiančiame pasaulyje“. Čia buvo aptarti iššūkiai kovojant su tarptautiniu nusikalstamumu, keitimosi informacija su trečiosiomis šalimis svarba ir **efektyvesnis ribojamųjų priemonių (sankcijų) taikymas**.

D.Žvironas diskusijose pabrėžė, kad Lietuva nuolat siekė ir sieks, kad sankcijų Rusijai ir Baltarusijai apėjimo rizika būtų mažinama visose Europos Sąjungos valstybėse. LR muitinės vadovas, pateikdamas konkrečius duomenis, atkreipė visų dėmesį į tai, kad **šešių Europos Sąjungos valstybių** – Lietuvos, Latvijos, Estijos, Lenkijos, Suomijos ir Kroatijos – **muitynių susitarimo dėl vienodų kontrolės priemonių**, susijusių su sankcijų įgyvendinimu, nuostatų taikymas ir sankcijų apėjimo prevencijos **priemonės yra efektyvios**.

Lietuvos muitinė per 2024 metus 28 854 kartus neišleido prekių, kai jų siuntėja ar gavėja buvo Rusija ar Baltarusija. Juridiniams asmenims už sankcijų pažeidimus paskirta **daugiau nei 16,7 mln. eurų baudų**.

Renginio metu prie Lietuvos muitinės iniciatyva sudaryto susitarimo su Latvija, Estija, Lenkija, Suomija ir Kroatija dėl vienodų ribojamųjų priemonių (sankcijų) taikymo **prisijungė ir Danijos muitinė**. **Šią iniciatyvą Baltijos šalių premjerai patvirtino dar 2023 m. gruodžio 18 d.**

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Aktualija](#)

Informacija apie įšaldytas lėšas Lietuvoje

Lėšų, įšaldytų vadovaujantis 2014 m. kovo 17 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 269/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi, bendra suma šiuo metu yra daugiau nei **21,646 mln. eurų**, daugiau nei **561 tūkst. JAV dolerių**, virš **4 tūkst. GPB** bei **1 PLN**.

Lėšų, įšaldytų vadovaujantis 2006 m. gegužės 18 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 765/2006 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Baltarusijoje ir į Baltarusijos įsitraukimą į Rusijos agresiją prieš Ukrainą, bendra suma šiuo metu yra daugiau nei **23,038 mln. eurų** ir **7,680 mln. JAV dolerių**.

Bendra įeinančių įšaldytų lėšų, kurių siuntėjams taikomos Europos Sąjungos ribojamosios priemonės, suma yra daugiau nei **944 tūkst. eurų**, daugiau nei **1,503 mln. JAV dolerių** bei daugiau nei **215 tūkst. Rusijos rublių**.

Informacija atnaujinta 2025.04.09 dienai.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Įšaldytų lėšų suma - Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos](#)

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas pažymėjo, kad tiek juridiniai, tiek fiziniai asmenys, užtikrindami tarptautinių sankcijų įgyvendinimą, turi pareigą imtis aktyvių veiksmų.

Byloje kilo klausimas dėl draudimo juridiniams asmenims, kurių daugiau kaip 50 procentų nuosavybės teisių tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso Rusijos piliečiui, sudaryti ar toliau vykdyti sutartis. Pareiškėjo teigimu, teismai byloje nenustatė tarp bendrovės ir VĮ Ignalinos atominės elektrinės sudarytos viešojo pirkimo-pardavimo sutarties konkrečių vykdymo veiksmų tarptautinių sankcijų taikymo laikotarpiu ir sutarties galiojimą nepagrįstai prilygino jos vykdymui.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, pritardamas abiejų instancijų teismų pozicijai, išaiškino, kad 2014 m. liepos 31 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 833/2014 (Reglamentas 833/2014) ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymas (TSĮ) imperatyviai nustatė draudimą tarptautinių sankcijų įgyvendinimo laikotarpiu sudarinėti naujas priedoles, vykdyti seniau sudarytas priedoles, šias nutraukiant vienašališkai ar šalių susitarimu arba jų vykdymą sustabdant. Byloje nustatyta, kad minėta pirkimo-pardavimo sutartis tiek teisiniu, tiek faktiniu požiūriu buvo vykdoma, bendrovė nesustabdė sutarties ar neinicijavo šios sustabdymo, todėl, atsižvelgiant į Reglamento 833/2014 ir TSĮ imperatyvių nuostatų įgyvendinimui aktualų materialųjį aspektą – tarptautinėmis sankcijomis nustatytų apribojimų ir įpareigojimų vengimo užkardymą, minėtas draudimas buvo pažeistas. Taigi administracinė atsakomybė bendrovės direktorius buvo patrauktas pagrįstai.

2025 m. balandžio 15 d. nutartis atnaujintoje administracinio nusižengimo byloje Nr. **2AT-18-387/2025 (aktyvi nuoroda)**. Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Tarptautinių sankcijų įstatyme nustatytų pareigų negali būti laikomasi pasyviai | Lietuvos Aukščiausiasis Teismas](#)

Tęsiantis Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą vieniems metams pratęstos ribojamosios priemonės

2025 m. balandžio 17 d. Seimas priėmė Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo pakeitimus, kuriais sutarta **iki 2026 m. gegužės 2 d. pratęsti** šiuo metu Rusijos ir Baltarusijos piliečiams taikomas **nacionalines sankcijas**.

Priėmimo metu Seimas apsisprendė nepriimti naujų griežtesnių ribojimų Baltarusijos piliečiams, tačiau nuo 2025 m. gegužės 3 d. įsigalios papildomi ribojimai Rusijos piliečiams. Įstatymas papildytas nuostata, kad Rusijos piliečiui bus panaikintas išduotas leidimas laikinai gyventi Lietuvoje, jeigu bus nustatoma, kad jis per pastaruosius 3 kalendorinius mėnesius daugiau kaip kartą vyko į Rusiją ar Baltarusiją. Ši nuostata nebus taikoma, kai į šias šalis buvo vykstama dėl nuo Rusijos piliečio nepriklausančių objektyvių priežasčių arba kai piliečiai yra ekipažų ir įgulų nariai, dirbantys tarptautinius krovinių ir keleivių vežimus vykdančiose įmonėse ar vykdančios tarptautinius krovinių ir keleivių vežimus į ES valstybes nares ar iš jų arba tranzitu per Lietuvą.

Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymu yra **sustabdytas Rusijos ir Baltarusijos piliečių prašymų išduoti Šengeno vizą priėmimas**, išskyrus atvejus, kai dėl prašymo išduoti vizą pateikimo tarpininkauja Užsienio reikalų ministerija.

Taip pat **sustabdytas Rusijos piliečių prašymų išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje priėmimas**, išskyrus tuos, kurie turi galiojančią Šengeno ar nacionalinę vizą arba leidimą gyventi Lietuvoje, arba kitos Europos Sąjungos valstybės narės išduotą leidimą gyventi. **Rusijos piliečių vykimui per ES išorės sieną į Lietuvos teritoriją taikomas individualus papildomas išsamus patikrinimas** dėl jų atvykimo keliamos grėsmės Lietuvos nacionaliniam saugumui, viešajai tvarkai, viešajai politikai, vidaus saugumui, visuomenės sveikatai ar tarptautiniams santykiams. Tais atvejais, **kai Baltarusijos piliečiai vyksta per ES išorės sieną į Lietuvos teritoriją, papildomai vertinama rizika dėl jų atvykimo keliamos grėsmės** bet kurios iš Šengeno valstybių narių viešajai tvarkai, vidaus saugumui, visuomenės sveikatai ar tarptautiniams santykiams ir sprendžiama dėl tolesnio Šengeno sienų kodekse numatyto antros linijos patikrinimo.

Seimas taip pat yra uždraudęs į Lietuvą importuoti žemės ūkio produktus ir pašarus, kurių kilmės šalis yra Rusija ar Baltarusija. Be to, leidimų gyventi Lietuvoje neturintiems rusams uždrausta Lietuvoje įsigyti nekilnojamojo turto.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Tęsiantis karinei agresijai prieš Ukrainą, vieniems metams pratęstos ribojamosios priemonės](#)

VKC pristatė atnaujintą VVĮ gerosios valdysenos indekso metodiką

2025 m. kovo 27 d. Valdymo koordinavimo centras (VKC), siekdamas ir toliau sėkmingai tobulinti valstybės valdomų įmonių (VVĮ) valdyseną, pristatė naujausius **VVĮ gerosios valdysenos indekso** metodikos pokyčius. Šių metų pakeitimais siekiama išgryninti atsakomybių pasiskirstymą tarp pačios įmonės ir akcininko veiksmų. Be to, keičiama metodikoje esanti vertinimo sistema, kuri leis labiau išryškinti esamas kritines valdysenos spragas, iki šiol iš dalies dengtas kitų įgyvendintų praktikų.

Į atnaujintą valstybės valdomų įmonių gerosios valdysenos indekso metodiką, įtraukti ir papildomi klausimai apie **sankcijų rizikų vertinimą, deramą partnerių patikrinimo procedūrą, valdymo organų informavimo sistemą**.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [VKC pristatė atnaujintą VVĮ gerosios valdysenos indekso metodiką - VKC | Valdymo koordinavimo centras](#)

JAV

Nustatytos naujos sankcijos Iranui

2025 m. balandžio 29 d. OFAC nustatė sankcijas **šešiams subjektams ir šešiams asmenims**, įsikūrusiems Irane ir Kinijos Liaudies Respublikoje (KLR) dėl jų vaidmens tinkle, Irano Islamo revoliucinės gvardijos korpuso (IRGC) vardu įsigyjančiame balistinių raketų variklių sudedamąsias dalis.

Šis tinklas palengvino natrio perchlorato ir dioktilo sebakato įsigijimą iš KLR į Iraną. Natrio perchloratas naudojamas amonio perchloratui gaminti, kuris kontroliuojamas pagal Raketų technologijų kontrolės režimą (MTCR) - daugiašalį politinį valstybių susitarimą, kuriuo siekiama apriboti raketų ir raketų technologijų platinimą. Pažymėtina, kad tiek amonio perchloratas, tiek dioktilsebakatas yra cheminės medžiagos, kurias galima naudoti kietojo kuro raketų varikliuose, paprastai naudojamuose balistinėse raketose.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Treasury Targets Network Procuring Missile Propellant Ingredients for Iran | U.S. Department of the Treasury](#)

Nustatytos sankcijos laivams, kurie tiekia naftos produktus husių judėjimui

2025 m. balandžio 28 d. OFAC nustatė sankcijas **trims laivams ir jų savininkams** už paramą „Ansarallah“, paprastai vadinamai „Houthis“, kuri yra Irano režimo teroristų įgaliotinių ir partnerių tinklo dalis.

Ši grupuotė dislokavo raketas, bepiločius orlaivius ir jūrines minas, tam, kad paveiktų komercinės laivybos interesus Raudonojoje jūroje, keldama grėsmę pasaulinei laivybos laisvei ir tarptautinės prekybos vientisumui. „Houthis“ taip pat gauna didelį pelną iš prekių gabenimo per jų kontroliuojamus uostus, ypač pelnydamasi iš rafinuotų naftos produktų iškrovimo veiklos.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Treasury Targets Vessels Delivering Oil Derivatives to the Houthis | U.S. Department of the Treasury](#)

Nustatytos sankcijos Irano suskystintų naftos dujų magnetui

2025 balandžio 22 d. OFAC nustatė sankcijas **Irano piliečiui ir suskystintų naftos dujų (SND) magnetui Seyed Asadoollah Emamjomeh** ir jo įmonių tinklui, kuris atsakingas už šimtų milijonų dolerių vertės Irano SND ir žalios naftos gabenimą į užsienio rinkas.

Emamjomeh plačiam tinklui priklauso ir laivas „TINOS I“, kuris 2024 m. ketino pakrauti krovinį, bet jo nepakrovė prie Hjustono (Teksaso valstija) krantų. Be žalios naftos, suskystintos naftos dujos tebėra pagrindinis Irano režimo pajamų šaltinis, iš kurio gautomis lėšomis finansuojamos Irano branduolinės ir pažangiosios įprastinės ginkluotės programos, taip pat regioninės įgaliotosios grupuotės ir partneriai, tokie kaip „Hizballah“, „Houthis“ ir „Hamās“.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Treasury Targets Iranian Liquefied Petroleum Gas Magnate | U.S. Department of the Treasury](#)

Nustatytos sankcijos Jemeno tarptautiniam bankui

2025 balandžio 17 d. OFAC nustatė sankcijas **Jemene įsikūrusiam „International Bank of Yemen Y.S.C.“ (IBY)** už finansinę paramą Irano grėsmių tinklui priklausančiai organizacijai „Houthis“.

OFAC taip pat nustatė sankcijas pagrindiniams IBY vadovams ir pareigūnams. IBY įtraukimas į sankcijų sąrašą papildė JAV vyriausybės pastangas sustabdyti Irano remiamų husių išpuolius prieš komercinę laivybą Raudonojoje jūroje.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Treasury Targets International Bank of Yemen for Support to the Houthis | U.S. Department of the Treasury](#)

Nustatytos sankcijos Irano naftos importuotojams iš Kinijos

2025 m. balandžio 16 d. OFAC nustatė sankcijas **Kinijoje įsikūrusiai įmonei „Shandong Shengxing Chemical Co., Ltd.“** dėl jos vaidmens perkant daugiau nei milijardo dolerių vertės iranietiškos žalios naftos, be kita ko, iš Irano Islamo revoliucijos gvardijos korpuso ir Kodso pajėgų (IRGC-QF) priedangos bendrovės.

Taip pat OFAC nustatė sankcijas **bendrovėms ir laivams**, atsakingiems už Irano naftos siuntų į Kiniją palengvinimą, kurie yra Irano „šešėlinio laivyno“ dalis.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Treasury Increases Pressure on Chinese Importers of Iranian Oil | U.S. Department of the Treasury](#)

Nustatytos sankcijos subjektų tinklui, kuris gabeno Irano naftą

2025 m. balandžio 10 d. OFAC nustatė sankcijas **Jungtiniuose Arabų Emyratuose (JAE) gyvenančiam Indijos piliečiui** Jugwinder Singh Brar (Brar), kuriam priklauso kelios laivybos bendrovės, turinčios beveik **30 laivų**, iš kurių daugelis yra Irano „šešėlinio laivyno“ dalis.

OFAC taip pat nustatė sankcijas **keturiems JAE ir Indijoje įsikūrusiems subjektams**, kuriems priklauso ir kurie eksploatuoja Brar laivus, gabenusius Irano naftą Irano nacionalinės naftos bendrovės (NIOC) ir Irano kariuomenės vardu. „Brar“ laivai vykdo didelės rizikos Irano naftos pervežimus iš laivo į laivą (angl. ship-to-ship, STS) vandenyse prie Irako, Irano, JAE ir Omano įlankos. Tuomet šie kroviniai pasiekia kitus tarpininkus, kurie sumaišo naftą ar degalus su produktais iš kitų šalių ir suklastoja laivybos dokumentus, kad nuslėptų sąsajas su Iranu, todėl šie kroviniai patenka į tarptautinę rinką.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Treasury Targets Network Transporting Hundreds of Millions of Dollars' Worth of Iranian Petroleum | U.S. Department of the Treasury](#)

Nustatytos sankcijos Irano branduolinės programos vykdytojams

2025 m. balandžio 9 d. OFAC nustatė sankcijas **penkiems subjektams ir vienam asmeniui**, įsikūrusiam Irane, dėl jų paramos pagrindiniams subjektams, kurie valdo ir prižiūri Irano branduolinę programą, įskaitant Irano atominės energijos organizaciją (AEOI) ir AEOI pavaldžią Irano centrifugų technologijų bendrovę (TESA).

Šios sankcijos nukreiptos prieš subjektus, įsigyjančius arba gaminančius svarbiausias technologijas TESA ir AEOI, nustatytos įgyvendinant JAV politiką, kuria siekiama, kad Iranas neturėtų branduolinio ginklo, kaip nurodyta **Prezidento nacionalinio saugumo memorandume Nr. 2**.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Treasury Imposes Sanctions on Enablers of Iran's Nuclear Program | U.S. Department of the Treasury](#)

Nustatytos sankcijos husių tinklui, kuris įsigijo ginklų ir prekių iš Rusijos

2025 m. balandžio 2 d. OFAC nustatė sankcijas **husių finansiniams tarpininkams ir viešųjų pirkimų agentams**, dirbantiems kartu su Irano Islamo revoliucijos gvardijos korpuso Qods Force (IRGC-QF) remiamu husių aukšto rango finansų pareigūnu Sa'id al-Jamal.

Šis tinklas **iš Rusijos įsigijo** prekių už dešimtis milijonų dolerių, įskaitant **ginklus ir jautrias prekes**, taip pat **vogtus ukrainietiškus grūdus**, kurie buvo siunčiami į husių kontroliuojamą Jemeną.

Be to OFAC nustatė sankcijas **aštuonioms skaitmeninio turto pinigams**, kurias husių grupuotė naudojo su jų veikla susijusioms lėšoms pervesti.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Treasury Sanctions Houthi Network Procuring Weapons and Commodities from Russia | U.S. Department of the Treasury](#)

Nustatytos sankcijos Irano ginklų įsigijimo tinklo subjektams

2025 m. balandžio 1 d. OFAC, koordinuojant veiksmus su JAV Teisingumo departamentu, nustatė sankcijas **šešioms subjektams ir dviem asmenims**, įsikūrusiems Irane, Jungtiniuose Arabų Emyratuose (JAE) ir Kinijos Liaudies Respublikoje (KLR), tinklui, atsakingam už bepiločių orlaivių komponentų pirkimą Irano bendrovės „Qods Aviation Industries“ (QAI) - pagrindinės Irano bepiločių orlaivių programos gamintojos - vardu.

Šis tinklas taip pat palengvino pirkimus kitiems Irano karinės pramonės komplekso subjektams, įskaitant Iran Aircraft Manufacturing Industrial Company (HESA) ir Shahid Bakeri Industrial Group (SBIG). Šios sankcijos yra antrasis sankcijų, nukreiptų prieš Irano ginklų platintojus, etapas nuo 2025 m. vasario 4 d., kai Prezidentas paskelbė Prezidento nacionalinio saugumo memorandumą Nr. 2, kuriame nurodė vykdyti didžiausio spaudimo Iranui kampaniją.

Daugiau informacijos (anglų k.): [The Departments of Treasury and Justice Take Action Against Iranian Weapons Procurement Network | U.S. Department of the Treasury](#)

Nustatytos sankcijos Irano naftos eksportą remiančiam subjektų tinklui

2025 m. kovo 20 d. OFAC nustatė sankcijas **naftos perdirbimo įmonei ir jos vadovui**, kurie pirko ir perdirbinėjo šimtus milijonų dolerių vertės Irano žalios naftos, be kita ko, iš laivų, susijusių su užsienio teroristų organizacija „Houthis“, ir Irano ginkluotųjų pajėgų logistikos ministerija (MODAFL).

OFAC papildomai nustatė sankcijas **19 subjektų ir laivų**, atsakingų už milijonų barelių Irano naftos gabenimą, kurie sudaro dalį Irano „šešėlinio laivyno“ tanklaivių, tiekiančių naftą tokioms naftos perdirbimo gamykloms kaip „Luqing Petrochemical“.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Treasury Sanctions Network Supporting Iran's Oil Exports | U.S. Department of the Treasury](#)

Nustatytos sankcijos Irano naftos ministrui ir šešėlinio laivyno operatoriams

2025 m. kovo 13 d. OFAC nustatė sankcijas **Irano naftos ministrui ir keliems subjektams** įvairiose jurisdikcijose, įskaitant Kinijos Liaudies Respubliką (KLR) ir Indiją. Šiomis sankcijomis siekiama daryti dar didesnę spaudimą „šešėliniam laivynui“ ir kitiems laivams, nuo kurių priklauso, ar Iranas tieks savo naftą į KLR, taip įgyvendinant JAV įsipareigojimas sumažinti Irano naftos eksportą iki nulio.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Treasury Sanctions Iranian Oil Minister, Shadow Fleet Operators | U.S. Department of the Treasury](#)

JUNGTINĖ KARALYSTĖ

Siekiant stiprinti paramą Sirijos žmonėms Jungtinė Karalystė iš dalies pakeitė taikomas sankcijas Sirijai

2025 m. balandžio 24 d. Jungtinė Karalystė (JK) **iš dalies pakeitė Sirijai taikomas sankcijas** ir panaikino sankcijas taikomas kai kuriems sektoriams, įskaitant finansinių paslaugų ir energijos gamybos sektorius Sirijoje, taip padedant palengvinti svarbias investicijas į Sirijos energetikos infrastruktūrą ir remiant Sirijos žmonių pastangas atkurti savo šalį ir ekonomiką.

JK teisės aktų pakeitimai taip pat leis JK patraukti B.Assadą ir jo bendrininkus atsakomybėn už jų žiaurius veiksmus prieš Sirijos gyventojus, kartu suteikiant Jungtinei Karalystei galimybę ateityje taikyti sankcijas Sirijai, jei to prireiktų.

Be to, JK nusprendė panaikinti sankcijas 12 subjektų, įskaitant Sirijos gynybos ministeriją, Vidaus reikalų ministeriją ir žiniasklaidos bendroves. **Sankcijos, nustatytos buvusio režimo nariams ir asmenims, susijusiems su neteisėta prekyba kaptagonu, lieka ir toliau galioti.**

Šiais pakeitimais siekiama remti Sirijos perėjimą prie stabilesnės ir klestinčios šalies, stiprinti regiono ir Jungtinės Karalystės saugumą pagal JK vyriausybės pokyčių planą.

Daugiau informacijos (anglų k.): [UK bolsters support for Syrian people by amending Syria sanctions - GOV.UK](#)

Nustatytos sankcijos korumpuotiems veikėjams Gvatemaloje

2024 m. balandžio 2 d. JK nustatė sankcijas **septyniems asmenims**, kurių veiksmai pakenkė demokratijai ir teisinei valstybei Gvatemaloje, įskaitant buvusį prezidentą Alejandro Giammattei ir generalinę prokurorę Maria Consuelo Porras.

Tarp „**Pacto de Corruptos**“ („Korumpuotųjų pakto“) narių, kuriems nustatytos sankcijos, yra buvęs Gvatemalos prezidentas Alejandro Giammattei, jo bendražygis Miguel Martinez ir generalinė prokurorė Maria Consuelo Porras. Eidamas pareigas, Giammattei pelnėsi iš reikšmingų korupcijos aktų, įskaitant Porras pakartotinį paskyrimą, siekiant nukreipti veiksmus prieš savo politinius konkurentus ir pakenkti kovos su korupcija tyrimams. Porras ir jos bendražygiai tai pasiekė pakenkdami Specialiosios prokuratūros kovai su nebaudžiamumu ir aktyviai persekiodami žurnalistus, teisininkus bei teisėjus. Porras taip pat bandė anuliuoti 2023 m. rinkimus ir sutrukdyti 2024 m. valdžios perdavimui prezidentui Arévalo.

Nepriklausoma tiriamoji žurnalistika ir pilietinės visuomenės grupių veikla dažnai atlieka lemiamą vaidmenį nustatant tokio pobūdžio sankcijas. Tačiau Porras ir „Pacto de Corruptos“ panaudojo savo galią kaip ginklą prieš Gvatemalos žurnalistus, kurie bandė juos patraukti atsakomybėn. Dėl to, pradėjus tyrimą dėl Rusijos kasybos bendrovės kyšio buvusiam prezidentui, Giammattei mainais už palankias žvalgybos licencijas ir prieigą prie uosto, uždarė tiriamąjį laikraštį „El Periódico“ ir įkalino jo įkūrėją.

Daugiau informacijos (anglų k.): [UK sanctions corrupt actors in Guatemala - GOV.UK](#)

Nustatytos sankcijos korumpuotiems veikėjams, kurie kenkia demokratinėms vyriausybėms

2025 m. balandžio 2 d. JK nustatė sankcijas **prorusiškų veikėjų, pavadintų „Evrazia“, tinklui**, veikiančiam Moldovoje korumpuoto bėglio oligarcho Ilano Šoro vardu, kuris siekia destabilizuoti Moldovos demokratiją ir skleisti Rusijos žalingą įtaką.

I.Šoras naudojo Rusijos ne pelno organizaciją „Evrazia“ siekiant papirkti Moldovos piliečius, kad šie praėjusių metų referendume dėl stojimo į ES balsuotų „ne“. Moldovos policija pranešė, kad maždaug 130 000 piliečių iš „Evrazia“ gavo iš viso 15 mln. dolerių – išmokos svyravo nuo 50 dolerių per mėnesį „rėmėjams“ iki daugiau nei 2500 dolerių per mėnesį „vadovams“.

Sankcijos taip pat nustatytos ir **Sakartvelo „Teisėjų klan“ lyderiams** – partijos politinių teisėjų grupei, kuri piktnaudžiavo savo padėtimi, siekdama daryti įtaką teismų sprendimams ir kenkti teisinei valstybei „Gruzijos svajonės“ partijos ir jos kontrolės Gruzijos teismų sistemoje labui.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Campaign to tackle dirty money steps up with new sanctions - GOV.UK](#)

Nustatytos sankcijos už žmogaus teisių pažeidimus Šri Lankos pilietinio karo metu

2025 m. kovo 24 d. JK paskelbė sankcijas **4 asmenims**, atsakingiems už sunkius žmogaus teisių pažeidimus Šri Lankos pilietinio karo metu, įskaitant neteismines žudynes, kankinimus ir (arba) seksualinio smurto vykdymą.

JK nustatė sankcijas buvusiems aukšto rango Šri Lankos kariuomenės vadams ir buvusiam Tamil Eelamo išlaisvinimo tigrų (LTTE) kariuomenės vadui, kuris vėliau vadovavo sukarintai „Karuna“ grupei, veikiančiai Šri Lankos kariuomenės vardu prieš LTTE.

Daugiau informacijos (anglų k.): [UK sanctions for human rights violations and abuses during the Sri Lankan civil war - GOV.UK](#)

Paskelbtas pranešimas eksportuotojams dėl Rusijai taikomų sankcijų

2025 m. balandžio 24 d. paskelbtas pranešimas, kuriuo eksportuotojai informuojami, kad **įsigaliojo keletas naujų prekybos sankcijų Rusijai**.

Naujosios priemonės draudžia eksportuoti, tiekti ir pristatyti, taip pat pateikti Rusijai arba naudoti Rusijoje naujai sankcionuotas prekes, taip pat teikti susijusias paslaugas. Tai apima chemines medžiagas, elektroniką, mašinas, plastiką ir metalus, įtrauktus į esamus 2019 m. reglamentų sąrašus.

Be to įsigalioja nauji draudimai perduoti, tiekti ir teikti susijusias paslaugas su tam tikromis technologijomis ir programine įranga. Tai apima su energetika susijusias pažangias ir pramoninės gamybos technologijas, verslo įmonių, pramoninio dizaino ir su nafta bei dujomis susijusią programinę įrangą bei technologijas.

Daugiau informacijos (anglų k.): [NTE 2025/11: further sanctions against Russia introduced in April 2025 - GOV.UK](#)

2025 m. kovo 18 d. JK paskelbė finansinių sankcijų įgyvendinimo gaires subjektams ir asmenims, kurie veikia jūrų laivybos sektoriuje arba tiems, kurie dalyvauja srityse, kurioms gali būti taikomi JK finansinių sankcijų apribojimai, įskaitant prekių tvarkymą.

Gairėse pažymima, kad **visi fiziniai ir juridiniai asmenys**, esantys arba vykdančys veiklą JK teritorijoje ir teritorinėje jūroje, **privalo laikytis galiojančių JK finansinių sankcijų**, o taip pat visi JK piliečiai ir pagal JK įstatymus įsisteigę juridiniai asmenys, įskaitant jų filialus, taip pat privalo laikytis galiojančių JK finansinių sankcijų, nepriklausomai nuo to, kur vyksta jų veikla.

Neteisėta veikla gali vykti įvairiuose jūrų pramonės sektoriuose. Organizacijos, kurioms kyla ypatingai didelė finansinių sankcijų rizika, yra:

- jūrų draudimo bendrovės;
- frachtuotojai;
- klasifikacinės bendrovės;
- krovinių tiekėjai;
- muitinės ir uosto valstybės kontrolės įstaigos;
- vėliavos registrai;
- laivų brokeriai;
- laivų savininkai;
- laivų statyklos;
- finansų įstaigos, dalyvaujančios jūrų prekybos finansavime.

Atitinkamai OFSI rekomenduoja **įsivertinti** veiklos **riziką** finansinių sankcijų apimtyje ir **taikyti deramo patikrinimo priemones** šiai rizikai valdyti.

OFSI rekomenduoja įsidiegti **griežtą sankcijų laikymosi programą**, proporcingą patiriamai rizikai, ir suteikti darbuotojams reikalingus mokymus bei išteklius. Įgyvendinant sankcijų laikymosi programą OFSI rekomenduoja:

- apie atitikties lūkesčius informuoti sandorio šalis, partnerius, dukterines įmones ir filialus;
- parengti, įgyvendinti ir laikytis rašytinės, standartizuotos veiklos atitikties politikos, procedūrų, elgesio standartų ir apsaugos priemonių;
- įgyvendinti atitikties programas, kuriose turėtų būti nurodyta, kad už sankcijų pažeidimą gali būti nedelsiant nutraukta verslo ar darbo sutartis, arba, kita vertus, patvirtinti kontrolės priemonių, skirtų susijusiai rizikai sušvelninti, įdiegimą;
- užtikrinti, kad sankcijų laikymosi programa reguliariai būtų audituojama, siekiant užtikrinti nuolatinį priemonių ir kontrolės mechanizmų tobulinimą ir veiksmingumą;
- reguliariai tikrinti JK sankcijų sąrašą ir OFSI konsoliduotą sąrašą.

Papildomai jūrų sektoriaus organizacijos turėtų reguliariai atlikti **rizika pagrįstą deramą patikrinimą**. Tai apima esminės informacijos, tokios kaip kiekvieno kliento tikrojo (-ųjų) savininko (-ų) vardas, pavardė, adresas, telefono numeris, el. pašto adresas ir asmens tapatybės kortelė su nuotrauka, rinkimą ir tvarkymą.

Siekiant veiksmingai laikytis sankcijų reikalavimų, **svarbu didinti pramonės informuotumą** apie iššūkius, grėsmes ir būdus, kaip sumažinti riziką. OFSI siūlo pramonės grupėms imtis iniciatyvių veiksmų, kad būtų didinamas informuotumas apie finansines sankcijas ir skatina **dalytis geriausia praktika** tarpusavyje.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Financial sanctions guidance for maritime shipping - GOV.UK](https://www.gov.uk/guidance/financial-sanctions-guidance-for-maritime-shipping)